

3S Ameliyathane Bas?nç Yaras? Risk Tan?lama Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). 3S Ameliyathane Bas?nç Yaras? Risk Tan?lama Ölçe?i. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16074>

Özet

3S Ameliyathane Bas?nç Yaras? Risk Tan?lama Ölçe?i, cerrahi giri?imler s?ras?nda hastalarda olu?abilecek bas?nç yaras? riskini de?erlendirmek amac?yla geli?tirilmis bir araçtır. Ölçek, Özlem Soyer ve Tülay Özbay?r taraf?ndan 2018 y?l?nda Türkçe'ye uyarlama çal??mas? yap?larak hem?irelik alan?na kazand?r?lm??tır. Bu uyarlama çal??mas?, ölçe?in ameliyathane ortam?ndaki hastalar?n risk düzeyini güvenilir ve geçerli bir ?ekilde belirleyebilece?ini göstermeyi amaçlam??tır. 9 maddeden olu?an bu ölçek, dör?lü Likert tipi derecelendirme yap?s?na sahiptir ve özellikle ameliyat sonrası komplikasyon riskini azaltmaya yönelik proaktif hem?irelik bak?m? planlamas?nda kritik bir rol oynamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Bas?nç Yaras?, Ameliyathane, Risk Tan?lama, Hem?irelik, 3S Ölçe?i, Cerrahi Bak?m, Risk De?erlendirmesi.

Yazarlar

Soyer Ö. (Özlem Soyer), Özbay?r T. (Tülay Özbay?r).

Amaç

Ölçe?in temel amac?, cerrahi süreçte olan hastalar?n ameliyathane ortam?nda bas?nç yaras? geli?tirme riskini sistematik ve standart bir yöntemle erkenden tan?lanmas?dır. Soyer ve Özbay?r (2018) taraf?ndan yürütölen bu çal??ma, orijinal 3S Ölçe?i'nin Türkçe konu?an popölyasyonda költürel ve dilsel e?de?erli?ini sa?layarak, ölçe?in psikometrik özelliklerini (geçerlik ve güvenilirlik) de?erlendirmeyi hedeflemiştir. Bu sayede, hem?irelik uygulamalar?nda kan?ta dayalı risk yönetimine olanak sa?lanm??tır.

Ölçek, özellikle uzun süren operasyonlar ve spesifik pozisyon gerektiren cerrahi i?lemler s?ras?nda yüksek risk alt?nda bulunan hastalar?n belirlenmesinde klinisyenlere yardımcı olmay? amaçlamaktadır. Elde edilen risk puanlar?, önleyici müdahalelerin uygulanmas? için temel te?kil eder.

Yap?

3S Ameliyathane Bas?nç Yaras? Risk Tan?lama Ölçe?i, ameliyathane ko?ullar?nda bas?nç yaras? geli?imine katkıda bulunan çe?itli risk faktörlerini ölçen tek boyutlu bir yapıyı temsil etmektedir. Ölçek, hastan?n fiziksel durumu, operasyon süresi ve ameliyathane ortam?na özgü di?er çevresel ve fizyolojik de?i?kenler gibi bile?enleri de?erlendirir.

Ölçe?in ölçtü?ü temel yap?, cerrahi hastan?n operasyon s?ras?ndaki k?r?lganl??? ve doku bütünlü?ünün bozulma ihtimalidir. Risk tan?lama araçlar? aras?nda yer alan 3S Ölçe?i, ameliyathane hem?irelerinin risk faktörlerini h?zlıca de?erlendirmesini ve uygun önlemleri almas?n? destekler.

Geçerlik

3S Ameliyathane Bas?nç Yarar? Risk Tan?lama Ölçe?i'nin geçerlik çal??malar?, dil geçerli?i ve kapsam geçerli?i ile ba?lam??tır. Dil geçerli?i sa?landıktan sonra, kapsam geçerli?i on uzman?n görüşü?ü al?narak de?erlendirilmi?tir. Uzman heyeti sekiz ö?retim üyesi ve en az be? yıl?k deneyime sahip iki hem?ireden olu?maktaydı.

Uzman görüşleri neticesinde hesaplanan Kapsam Geçerlik ?ndeksi (KG?), ölçek maddeleri aras?nda 0.80 ile 1.00 aras?nda de?i?irken, ölçe?in genel KG? de?eri 0.80 olarak belirlenmi?tir. Bu sonuçlar, ölçek maddelerinin ölçülmek istenen yapıyı yeterli düzeyde temsil etti?ini göstermektedir.

Yap? geçerli?i ise Al?c? ??lem Karakteristik E?rileri (ROC) çizilerek incelenmi?tir. 3S Ölçe?i'nin yapı geçerli?i de?erlendirmesinde elde edilen kesme noktas? (>23) baz al?nd???nda, duyarlılık %50.0, özgüllük %100.0, pozitif tahmin etme de?eri %100.0 ve negatif tahmin etme de?eri %95.8 olarak bulunmu?tur. Kar??la?tırma amacıyla kullan?lan Braden Bas?nç Yarar? Risk Tan?lama Ölçe?i (kesme noktas? ≤21) ise s?ras?yla %100.0, %50.0, %14.8 ve %100.0 de?erlerini vermi?tir. 3S Ölçe?i'nin yüksek özgüllük de?eri (%100.0), risk ta??mayan hastalar? do?ru bir ?ekilde d?lama yetene?inin son derece yüksek oldu?unu göstermektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirli?i, iç tutarlılık yöntemi kullan?larak de?erlendirilmi?tir. ?ç tutarlılık kapsam?nda hesaplanan Cronbach Alfa güvenilirlik katsay?s? 0.68 olarak rapor edilmi?tir. Bu de?er, sosyal bilimler ve sa?lık bilimleri alan?nda kabul edilebilir düzeyde bir iç tutarlılık?a i?aret etmektedir.

Ayr?ca, ölçe?i olu?turan maddelerin ölçe?in bütünü ile ne derecede ili?kili oldu?unu gösteren madde-toplam puan korelasyonlar? incelenmi?tir. Tüm maddelerin korelasyon katsayılar? 0.38 ile 0.67 aras?nda ve istatistiksel olarak anlamlı (p < 0.001) bulunmu?tur. Bu yüksek korelasyon de?erleri, ölçek maddelerinin homojen oldu?unu ve ölçülen yapı?n?n tutarlı bir ?ekilde de?erlendirilmesine katkıda bulundu?unu teyit etmektedir.

Faktör Analizi

Verilen kaynak içerikte Aç?mlayıcı veya Do?rulamalı Faktör Analizi sonuçlarına dair do?rudan bir bilgi bulunmamakla birlikte, yapı geçerli?i de?erlendirmesi Al?c? ??lem Karakteristik E?rileri

(ROC) analizi ile sa?lanm??t?r. Bu analiz, ölçe?in yap?sal geçerli?ini de?erlendirirken, bas?nç yarasz geli?imi riskini tahmin etme yetene?ine odaklanm??t?r.

Madde-toplam puan korelasyonlar?n?n yüksek olmas? ve Cronbach Alfa de?erinin kabul edilebilir s?n?rlarda olmas?, ölçe?in tek bir temel yap?y? (ameliyathane bas?nç yarasz riski) tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü dolayl? olarak desteklemektedir. ?leriki psikometri çal??malar?nda ölçe?in faktör yap?s?n?n detayl?ca incelenmesi önerilebilir.

Araç

Test Türü: Uyarlama

Format: 9 maddeden olu?an, dörtlü Likert türü bir ölçektir. Maddeler bir (1) ile dört (4) puan aras?nda de?i?mektedir.

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlanm??t?r)

Popölasyon Grubu: Ameliyathane ortam?nda cerrahi i?lem gören hastalar.

Ya? Grubu: Yeti?kin cerrahi hastalar? (Spesifik bir ya? aral??? belirtilmemi?tir).

Popölasyon Detaylar?: Ameliyat s?ras?nda bas?nç yarasz riski ta??yan bireyler.

Test Metodolojisi: Gözlem ve hasta kay?tlar?na dayal? risk puanlamas?.

Anahtar Kelimeler

?ç Tutarl?l?k, Cronbach Alfa, Kapsam Geçerli?i, Cerrahi Bak?m, Braden Ölçe?i, ROC Analizi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Sa?lanan kaynakta belirtilmemi?tir.

?leti?im E-posta Adresi: ozlemm_soyer@hotmail.com (Sorumlu Yazar: Özlem SOYER)

Yaz??ma Adresi: Sa?lanan kaynakta belirtilmemi?tir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in Türkçe'ye uyarlanmas? 2018 y?l?nda gerçekte?tirilmemi?tir. Ölçe?in kullan?m?na ili?kin izin

ve ücret bilgileri için sorumlu yazar Özlem Soyer ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Çal??man?n orijinal makalesi a?a??daki link üzerinden eri?ilebilir: khsdergisi.com.

Çal??man?n orijinal PDF dosyas? burada indirilebilir: 3s-ameliyathane-bas?nç-yaras?-risk-tan?lama-ölçe?-i-toad.pdf.

Kaynaklar

Soyer Ö, Özbay?r T. (2018). 3S Ameliyathane Bas?nç Yaras? Risk Tan?lama Ölçe?i'nin Türkçe'ye Uyarlanması. *Uluslararası Hakemli Hem?irelik Ara?t?rmalar? Dergisi*, 13, 46-64. DOI: 10.17371/UHD.2018.2.9

3S Ameliyathane Bas?nç Yaras? Risk Tan?lama Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Bu ölçe?in maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte aç?kça listelenmemiştir. Maddelerin tamam?na ula?mak için yukarıda belirtilen akademik referans?n incelenmesi gerekmektedir. Ölçek toplamda 9 maddeden olu?maktadır.